

Sygn. akt	III AUa 1254/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia **7 marca 2013 r.**

Sąd Apelacyjny w Rzeszowie, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

	Przewodniczący:	SSA Alicja Podczaska (spr.)
	Sędziowie:	SSA Barbara Gonera SSA Marta Pańczyk-Kujawska
	Protokolant	st.sekr.sądowy Małgorzata Leniar

po rozpoznaniu w dniu **7 marca 2013 r.**

na rozprawie

sprawy z wniosku(...) **Szpitala (...)** w K. z udziałem zainteresowanych: **NZOZ(...)** A. N. w S., **Centrum Zdrowia (...)** Sp. z o.o. w K. i J. S.,

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w J.**

o ustalenie podstawy wymiaru składek

na skutek apelacji wnioskodawcy

od wyroku **Sądu Okręgowego w Krośnie**

z dnia **16 października 2012 r.** sygn. akt **IV U 735/12**

I. uchyla zaskarżony wyrok oraz poprzedzającą go decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w J. z 14 marca 2012 r. i sprawę przekazuje do ponownego rozpoznania bezpośrednio temu organowi rentowemu

II. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w J. na rzecz (...) Szpitala (...) w K. kwotę 120 zł. (słownie : sto dwadzieścia złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym.

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 14 marca 2012 r. ZUS Oddział w J. na podstawie art. 83 ust. 1 pkt. 3, art. 4 pkt. 2a, art. 8 ust 2a, art. 17 ust. 1, art. 18 ust 1, 1a, 2 oraz 3, art. 19 ust 1, art. 20 ust 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 205 poz. 1585) oraz art. 81 ust 1, 5 i 6 ustawy z dnia 27.08.2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2008 r., nr 164, poz. 1027) stwierdził, że podstawę wymiaru składki na ubezpieczenia: emerytalne i rentowe, chorobowe, wypadkowe oraz zdrowotne za miesiące: od czerwca do grudnia 2008 r. i od stycznia do sierpnia 2009 r. dla J. S. podlegającego ubezpieczeniom jako pracownik u płatnika składek (...) Szpitala (...)w K., stanowią kwoty wskazane w decyzji .

W uzasadnieniu decyzji organ rentowy podał, że J. S. w okresie objętym decyzją był zatrudniony na podstawie umowy o pracę u płatnika składek (...) Szpitala (...) w K. i z tego tytułu został zgłoszony do ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego. Ponadto na podstawie umów zlecenia zawartych z Centrum Zdrowia (...)Sp. z o.o. K. oraz z NZOZ (...) A. N. w S. świadczył pracę na rzecz własnego pracodawcy tj. (...) Szpitala(...) w K.. Jak ustalił organ rentowy od przychodów osiągniętych z tytułu wykonywania tych umów, w okresach podanych w decyzji, Szpital(...) w K. nie deklarował składek na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne, deklarował jedynie składki na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne od przychodów osiągniętych przez J. S. z tytułu stosunku pracy.

W odwołaniu od w/w decyzji (...) Szpital (...)w K. wniósł o jej zmianę i stwierdzenie, że nie jest płatnikiem składek na ubezpieczenia: emerytalne, rentowe, chorobowe i wypadkowe dla J. S. z tytułu umów cywilnoprawnych zawartych z Centrum Zdrowia (...) Sp. z o.o. oraz z NZOZ(...) A. N. w S., a przychodu z w/w umów nie uwzględnia się w podstawie wymiaru składek z tytułu stosunku pracy w Szpitalu(...)w K.. Ponadto wniósł o zasądzenie od organu rentowego na jego rzecz kosztów postępowania według norm przepisanych.

Odwołujący się zarzucił, że zgodnie z umowami jakie zawarł (...) Szpital(...) w K. z Centrum Zdrowia (...) Sp. z o.o. oraz z NZOZ (...) A. N. w S., do obowiązków tych podmiotów jako przyjmujących zamówienie należy zgłoszenie swojej działalności do ZUS celem rozliczenia z tytułu ubezpieczenia społecznego oraz ubezpieczenia zdrowotnego. Zdaniem Szpitala przerzucił on obowiązek opłacania składek na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenia zdrowotne na swoich podwykonawców.

ZUS Oddział w J. w odpowiedzi na odwołanie wniósł o jego oddalenie.

Wyrokiem z dnia 16 października 2012 r., sygn. akt IV U 735/12, Sąd Okręgowy w Krośnie Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych oddalił odwołanie.

Sąd ustalił, że (...) Szpital (...)w K. zawierał umowy o udzielenie zamówienia na świadczenia medyczne i pielęgniarskie z Centrum Zdrowia (...) Sp. z o.o. i NZOZ (...) A. N. w S.. Zainteresowani zawarli z pracownikiem płatnika składek (...) Szpitala (...) J. S.umowy zlecenia, których przedmiotem było świadczenie pracy na rzecz Szpitala (...)w K..

W ocenie Sądu Okręgowego płatnikiem składek dla J. S. pozostającego w stosunku pracy ze szpitalem i jednocześnie wykonującego na jego rzecz pracę w ramach umów cywilnoprawnych zawartych z podmiotami trzecimi jest Szpital (...)w K.. Podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne zainteresowanego stanowi łączny przychód uzyskany przez niego z tytułu zatrudnienia w ramach stosunku pracy i umów zlecenia. Sąd I instancji przywołał pogląd zaprezentowany przez Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 2 września 2009 r. sygn. akt II UPZ 6/09, że to pracodawca, którego pracownik wykonuje na jego rzecz pracę w ramach umowy o dzieło, zawartej z osobą trzecią, jest płatnikiem składek na ubezpieczenie emerytalne, rentowe, chorobowe i wypadkowe. Dalej Sąd Okręgowy wskazał na konstrukcję szeroko rozumianego pojęcia pracownika, wynikającą z art. 8 ust 2a ustawy systemowej, a także szeroką definicję pracowniczego tytułu obowiązkowych ubezpieczeń społecznych. Tytułem tym jest – zdaniem Sądu Okręgowego – łączący pracodawcę z pracownikiem stosunek pracy oraz dodatkowo umowa cywilnoprawna zawarta przez pracownika z pracodawcą lub zawarta z osobą trzecią, ale wykonywana na rzecz pracodawcy.

W apelacji od powyższego wyroku płatnik składek zarzucił naruszenie prawa materialnego przez błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie:

- art. 4 ust 2a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych przez przyjęcie, iż płatnikiem składek w stosunku do osób świadczących pracę na rzecz swojego pracodawcy w ramach zawartych umów cywilnoprawnych z innym niż pracodawca podmiotem jest tenże pracodawca;

- art. 8 ust 2 a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych przez przyjęcie, że pracodawca jest płatnikiem składek dla osób świadczących na jego rzecz pracę

w ramach umów cywilnoprawnych zawartych z innym podmiotem. Ponadto apelujący zarzucił również błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę rozstrzygnięcia, polegający na błędnym uznaniu, że umowa cywilnoprawna łącząca (...) Szpital (...) w K. i podmiot trzeci jest umową cywilnoprawną, do której zgodnie z kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia.

(...) Szpital (...) w K. wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez zmianę zaskarżonej decyzji i stwierdzenie, że (...) Szpital (...) nie jest płatnikiem składek na ubezpieczenia emerytalne, rentowe, chorobowe i wypadkowe dla zainteresowanego J. S. z tytułu umów cywilnoprawnych zawartych z Centrum Zdrowia (...) Sp. z o.o. oraz z NZOZ (...) A. N. w S., a przychodu z w/w umów cywilnoprawnych nie uwzględnia się w podstawie wymiaru składek z tytułu stosunku pracy w (...) Szpitalu(...)w K., ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpatrzenia.

Sąd Apelacyjny w Rzeszowie zważył co następuje :

Przedmiotem sporu w sprawie była wysokość podstawy wymiaru składek ustalona przez ZUS Oddział w J. decyzją z dnia 14 marca 2012 r. wydaną dla płatnika składek (...) Szpitala (...) w K.. Decyzja ta stwierdza wysokość podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia: emerytalno – rentowe, chorobowe, wypadkowe i zdrowotne za miesiące wskazane w decyzji dla J. S. podlegającego w/w ubezpieczeniom jako pracownik u tegoż płatnika składek. Wychodząc z ustawowej definicji pracownika dla celów ubezpieczeń społecznych, zawartej w art. 8 ust. 2a ustawy z dnia 13.10.1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, organ rentowy ustalił podwyższoną o przychód uzyskany z umów zlecenia podstawę wymiaru składek u płatnika, którym jest Szpital – jako pracodawcy, na rzecz którego w istocie zainteresowany świadczył dodatkową pracę na podstawie umów zlecenia zawartych z osobą trzecią

Odwołujący się (...) Szpital (...) w K. twierdził, że nie jest płatnikiem składek na ubezpieczenia: emerytalno – rentowe, chorobowe, wypadkowe i zdrowotne dla J. S. z tytułu umów cywilnoprawnych zawartych przez niego z Centrum Zdrowia(...)Sp. z o. o. oraz z NZOZ ,(...) A. N. w S., bowiem zgodnie z umową o udzielenie zamówienia na świadczenie zdrowotne, jaką zawarł z tymi podmiotami przerzucił obowiązek opłacania składek na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne na swoich podwykonawców.

Sąd Okręgowy wydając zaskarżony wyrok potwierdził legalność powołanej wyżej decyzji ZUS. Powyższe orzeczenie, jak i poprzedzająca go decyzja ZUS są w ocenie Sądu Apelacyjnego przedwczesne. W sprawie nie poczyniono żadnych ustaleń faktycznych. Analizy wymagają postanowienia umów zawartych pomiędzy Szpitalem, a zakładami opieki zdrowotnej, jak również treść umów zlecenia zawartych przez J. S. z zainteresowanymi zakładami opieki zdrowotnej. Konieczne jest zatem uzupełnienie materiału dowodowego i zindywidualizowanie go w odniesieniu do zainteresowanego J. S..

Podstawowym skutkiem uznania osoby wskazanej w art. 8 ust 2a ustawy systemowej za pracownika, jest objęcie jej obowiązkowymi ubezpieczeniami: emerytalno – rentowym, chorobowym i wypadkowym tak jak pracownika na podstawie art. 6 ust. 1 pkt. 1, art. 11 ust. 1 i art. 12 ust 1 ustawy systemowej .W związku z tym osoba ta podlega obowiązkowi zgłoszenia z tego tytułu do wymienionych ubezpieczeń społecznych. Obowiązek ten obciąża płatnika składek zgodnie z art. 36 ust. 1 i 2 ustawy systemowej (por. wyrok SN z 22.02.2010r. I UK 259/09 publ. Lex nr 588727). Skoro zatem płatnik składek nie dopełnił tego obowiązku, to organ rentowy w trybie art. 83 § 1 pkt. 1 ustawy systemowej w pierwszej kolejności powinien wydać decyzję o objęciu zainteresowanego obowiązkiem ubezpieczenia

społecznego u tego płatnika składek, tak jak pracownika z tytułu umowy zlecenia zawartej przez niego z osobą trzecią, a świadczonej w istocie na rzecz swojego pracodawcy.

Powyższa decyzja, o podleganiu ubezpieczeniom określi jego tytuł oraz płatnika składek, a ewentualny spór w postępowaniu odwoławczym rozstrzygnie zasadność zgłaszanych przez(...) Szpital(...)w K. zarzutów dotyczących:

- przerwania obowiązku opłacania składek na podwykonawców,
- rodzaju umów łączących Szpital z Centrum Zdrowia(...)Sp. z o.o. z NZOZ (...)A. N. w S. i ewentualnego wpływu tych umów na obowiązek zgłoszenia do ubezpieczeń pracowników Szpitala zatrudnionych przy jej wykonywaniu.

Dopiero dysponując powyższą decyzją ustalającą podleganie ubezpieczeniom społecznym, organ rentowy w przypadku braku zgłoszenia przez płatnika składek deklaracji korygujących podstawę wymiaru składek, może wydać decyzję określającą wysokość podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne u płatnika składek z uwzględnieniem przychodu z tytułu umowy zlecenia w podstawie wymiaru składek z tytułu umowy o pracę.

Kolejność wydania w/w decyzji uzasadniona jest również przedmiotem postępowania odwoławczego wyznaczonego przez treść tych decyzji, jak również wagą procesową postępowania odwoławczego w sprawie o objęcie obowiązkiem ubezpieczenia społecznego (od wyroku Sądu II instancji przysługuje skarga kasacyjna).

Mając powyższe na uwadze Sąd Apelacyjny zgodnie z treścią art. 477^{14a} kpc orzekł jak w punkcie I sentencji wyroku. Orzeczenie o kosztach postępowania apelacyjnego wydano na podstawie art. 98 § 1 kpc.